

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 5 stycznia 2010 r.

**Pan
Marek Woźniak
Marszałek
Województwa Wielkopolskiego**

LPO-410-42-02/09
P/09/004

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie realizacji zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004–2006.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenia wywiązywanie się przez Urząd z działań podejmowanych w procesie zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004–2006.

1. Zadania Samorządu Województwa Wielkopolskiego wynikające z realizacji Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) na terenie województwa wielkopolskiego były wdrażane przez: Departament Edukacji i Nauki Urzędu - działanie 2.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne, Departament Gospodarki Urzędu (do dnia 27 lutego 2008 r.) oraz przez Departament Wdrażania Programu Regionalnego Urzędu (od dnia 28 lutego 2008 r.) – działania 2.5 Promocja przedsiębiorczości, 2.6 Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy i 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa. Stosownie do postanowień porozumienia z dnia 13 lutego 2006 r. w sprawie podziału kompetencji w procesie wdrażania ZPORR 2004–2006, Samorząd Województwa Wielkopolskiego powierzył realizację działań 2.5, 2.6 i 3.4 ZPORR instytucjom zewnętrznym (działania 2.5 i 3.4 ZPORR – Agencji Rozwoju Regionalnego S. A. w Koninie, działanie 2.6 ZPORR – Fundacji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza Poznański

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Park Naukowo – Technologiczny), natomiast Instytucją Wdrażającą dla działania 2.2 ZPORR był Departament Edukacji i Nauki Urzędu.

NIK pozytywnie ocenia sposób sprawowania przez Urząd nadzoru nad realizacją działań 2.5 i 3.4 ZPORR oraz 2.6 ZPORR. Nadzór ten prowadzony był m.in., poprzez analizowanie sprawozdań okresowych i rocznych, ocenę postępu realizacji zleconych zadań i uzyskanych rezultatów średniookresowych oraz bieżący monitoring przebiegu, realizacji i rozliczenia projektów. W ramach nadzoru Urząd przeprowadził w Agencji Rozwoju Regionalnego S. A. w Koninie kontrole dokumentacji oraz badanie systemów zarządzania i kontroli działań 2.5 i 3.4 ZPORR.

Zdaniem NIK, odstępianie od przeprowadzenia kontroli realizacji działania 2.6 ZPORR przez Fundację Uniwersytetu im. A. Mickiewicza Poznański Park Naukowo – Technologiczny, uzasadniało objęcie kontrolą Instytucji Pośredniczącej (Wielkopolski Urząd Wojewódzki), co zostało z nią uzgodnione.

2. NIK pozytywnie ocenia zakończenie oraz rozliczenie wszystkich projektów realizowanych w ramach działania 2.2 (223 projekty), 2.5 (18 projektów), 2.6 (43 projekty) i 3.4 (156 projektów) ZPORR do dnia 30 czerwca 2009 r., tj. w terminie określonym w Decyzji Komisji Europejskiej K(2009) 1148 z dnia 18 lutego 2009 r.², a sprawozdania końcowe z realizacji ww. działań ZPORR zostały złożone do Instytucji Pośredniczącej.

3. NIK pozytywnie ocenia rzetelność poświadczeń oraz zestawień wydatków. Składane do Instytucji Pośredniczącej poświadczenia i zestawienia wydatków były kompletne, a ich łączna kwota była zgodna z sumą wynikającą z wniosków o płatność złożonych przez beneficjentów. Szczegółowym badaniem NIK objętych zostało pięć poświadczeń i zestawień wydatków z lat 2005–2009 na łączną kwotę 29 052 979,36 zł, dla projektów realizowanych w ramach działania 2.2 ZPORR.

4. NIK nie wnosi również uwag do kompletności zgromadzonej dokumentacji z projektów realizowanych w ramach działania 2.2 ZPORR oraz do sposobu jej przechowywania. Dokumentacja ta obejmowała wnioski o dofinansowanie projektów, umowy zawarte z beneficjentami, wraz z aneksami do tych umów, sprawozdania (okresowe, roczne i końcowe), z realizacji projektów wraz z korektami oraz dokumentację z kontroli przeprowadzonych u beneficjentów. W Systemie Informatycznym Monitoringu i Kontroli Finansowej Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności (SIMIK), Instytucja Wdrażająca odnotowała informacje o beneficjentach działania 2.2 ZPORR oraz dane o: złożonych przez beneficjentów wnioskach o dofinansowanie, umowach o dofinansowaniu wraz z aneksami, wnioskach o płatność, źródłach finansowania, planach finansowych oraz osiągniętych wskaźnikach. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że dane te były zgodne z wynikającymi ze zgromadzonej przez IW dokumentacji. NIK zwraca jednak uwagę na rozbieżności w liczbie odnotowanych w SIMIK wniosków o dofinansowanie projektów (248), podczas gdy faktycznie zrealizowano 223 projekty. Rozbieżność ta była spowodowana koniecznością ponownego wprowadzenia przez Instytucję Wdrażającą do SIMIK części pierwotnie błędnie wprowadzonych wniosków.

² Niepublikowane.

5. Dokumentacja związana z realizacją projektów była archiwizowana zgodnie z Zasadami archiwizacji dokumentacji ujętymi w Podręczniku procedur instytucji uczestniczącej w zarządzaniu oraz wdrażającej działania ZPORR w województwie wielkopolskim w ramach działania 2.2 ZPORR, co odpowiadało wymogom dotyczącym archiwizacji określonym w art. 38 ust. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych³.

Wymóg przechowywania dokumentacji związanej z wdrażaniem działania 2.2 ZPORR przez okres do dnia 31 grudnia 2013 r. uwzględniony został również w obowiązującym w Urzędzie zarządzeniu Marszałka Województwa Wielkopolskiego nr 41/2009 z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie przechowywania dokumentów związanych z wdrażaniem i finansowaniem projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 2.2 – Priorytet 2 – ZPORR oraz w Instrukcji kancelaryjnej. Podkreślić należy to, że Instytucja Wdrażająca, poprzez zapisy w umowach zawartych z beneficjentami, podjęła działania w celu zapewnienia przechowywania dokumentów związanych z projektami realizowanymi w ramach działania 2.2 ZPORR do dnia 31 grudnia 2013 r.

NIK pozytywnie ocenia zakres przedmiotowy prowadzonej przez IW weryfikacji dokumentacji projektów realizowanych w ramach działania 2.2 ZPORR. Weryfikacja zgromadzonej dokumentacji, pod względem formalnym i merytorycznym, dokonywana była przez dwóch pracowników IW, z wykorzystaniem list sprawdzających (do wniosku o płatność oraz do sprawozdania z realizacji projektu).

6. Kontrole prowadzone były z uwzględnieniem ich zakresu przedmiotowego, w rozumieniu art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielonej w ramach funduszy strukturalnych⁴, przeprowadzonych przez IW u beneficjentów na miejscu realizacji projektów. IW, w oparciu o informacje otrzymane od Instytucji Zarządzającej ZPORR (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego - IZ), odstąpiła od realizacji postanowień ww. art. 4 rozporządzenia Komisji oraz pkt 4.9.2 Podręcznika procedur, w myśl których, Departament Edukacji i Nauki zobowiązany był do przeprowadzenia kontroli realizacji wszystkich projektów realizowanych w ramach działania 2.2 ZPORR. IW kontrolą objęła realizację 93 projektów (41,7%) spośród 223 projektów zrealizowanych w ramach działania 2.2 ZPORR, dobranych do kontroli zgodnie z metodologią doboru projektów do kontroli według czynników ryzyka, zatwierdzoną przez IZ ZPORR.

W przypadkach stwierdzenia w toku kontroli nieprawidłowości w realizacji projektów, IW kierowała do kierowników kontrolowanych jednostek (beneficjentów) zalecenia pokontrolne, ze wskazaniem terminu do ich usunięcia. Beneficjenci zwrócili do IW środki w łącznej kwocie 39 762,48 zł z odsetkami w łącznej kwocie 9 574,19 zł, tj. w kwotach ustalonych przez IW.

³ Dz. U. L. 161 z 1999 r., s. 1-42.

⁴ Dz. U. L. 63 z 2001 r., s. 21-43.

7. NIK pozytywnie ocenia planowanie i przeprowadzenie kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach działań 2.2, 2.5, 2.6 i 3.4 ZPORR. W wyniku kontroli trwałości projektów przeprowadzonych przez Urząd (działania ZPORR: 2.2 – jedna kontrola, 2.5 – dziewięć kontroli, 2.6 – 18 kontroli, 3.4 – 41 kontroli), w żadnym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie trwałości projektów. W przypadkach stwierdzenia niezgodności realizowanych projektów w zakresie ich trwałości z umowami oraz z obowiązującymi przepisami, w wyniku realizacji zaleceń IW, nieprawidłowości te zostały przez beneficjentów wyeliminowane. NIK zwraca jednak uwagę na to, że do czasu rozpoczęcia kontroli NIK, po kontroli trwałości projektu realizowanego w ramach działania 2.2 ZPORR, beneficjent nie poinformował IW o realizacji zaleceń pokontrolnych.

8. NIK pozytywnie ocenia wdrożenie przez IW zaleceń pokontrolnych z kontroli systemu zarządzania i kontroli działań 2.2, 2.5, 2.6 i 3.4 ZPORR przeprowadzonych w Urzędzie przez instytucje zewnętrzne - IZ, IPOś oraz wnioski z audytów wewnętrznych przeprowadzonych dla tych działań.

9. W Urzędzie, od dnia 3 lipca 2006 r., prowadzony był rejestr dłużników działania 2.2 ZPORR Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że nie był on prowadzony w pełni rzetelnie. Dokument nie obejmował pozycji „data odbioru wezwania przez beneficjenta”, a tym samym nie odpowiadał wzorowi rejestru, stanowiącemu załącznik nr 3 do obowiązującego w IW Podręcznika procedur. Rejestr, wg stanu na dzień 30 października 2009 r., obejmował 47 pozycji o łącznej wartości zaległości 97 466,70 zł oraz odsetek w łącznej wysokości 10 761,82 zł, na które składały się zaległości 28 beneficjentów. Wszystkie zaległości objęte rejestrem, wraz z odsetkami, zostały zwrócone przez beneficjentów do IW. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w rejestrze nie zostało zaewidencjonowanych pięciu beneficjentów (dłużników), których łączna kwota zaległości wynosiła 937,88 zł (odsetki w wysokości 62,35 zł). W ocenie NIK było to działanie nierzetelne. Należne kwoty wraz z odsetkami, zostały zwrócone przez beneficjentów, a Dyrektor Departamentu Edukacji i Nauki nie wskazała przyczyn nieujęcia zapisów o ww. dłużnikach w rejestrze.

Ponadto, w trzech przypadkach (łączna kwota zaległości 205,45 zł, odsetki w wysokości 2,50 zł), w rejestrze odnotowane zostały błędne daty stwierdzenia nieprawidłowości, gdyż były one jednocześnie terminem, od którego beneficjent zobowiązany był do naliczania odsetek od zwracanych – nieprawidłowo wykorzystanych środków. Podkreślić jednak należy, że nie miało to wpływu na kwotę pobranych od beneficjentów odsetek.

NIK zwraca uwagę na stwierdzone w toku kontroli przypadki podejmowania przez IW działań w celu wyegzekwowania należnych kwot w terminie dłuższym niż 30 dni od dnia stwierdzenia nieprawidłowości (pięć przypadków, na łączną kwotę 15 919,48 zł). Opóźnienia te wyniosły od 32 do 272 dni i były spowodowane znacznym wydłużeniem procesu kontroli realizacji projektów, na co wpływ miały „braki kadrowe” w Departamencie Edukacji i Nauki oraz duża liczba dokumentacji podlegającej weryfikacji w toku kontroli (znacząca liczba dowodów księgowych opiewających jednostkowo na niewielkie kwoty).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli informuje, że zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Marszałkowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu pokontrolnym.